

Z dziejów książki

- Gliniana tabliczka z odcisniętym na niej pismem klinowym to jedna z najdawniejszych form książki. W ten sposób utrwalano i przekazywano myśli ludzkie co najmniej 3 tys. lat p.n.e. w Mezopotamii.
- Pergamin to materiał piśmienniczy wyrabiany ze specjalnie wyprawionej skóry zwierzęcej. Był on bardzo kosztowny, ale zarazem trwały. Pergaminowe arkusze zaczęto składać i zszywać dając w ten sposób znacznie praktyczniejszą od zwoju formę książki – kodeks.
- Pliniusz Starszy obliczył żywot karty papirusowej na ok. 200 lat.
- Papier wynaleźli Chińczycy na przełomie II i I wieku przed naszą erą, podobno przypadkowo przy myciu jedwabnej waty rozpostartej na matach, które polegało na zwilżeniu jej i biciu kijami. Po zdjęciu wypranej waty na matach zostawała cienka warstwa nieznanego tworzywa, która po wyschnięciu nadawała się do pisania. Chińczycy szybko zastąpili włókna jedwabiu włóknami roślinnymi, szmatami lnianymi i starymi sieciami rybackimi. Te surowce dominowały w wytwarzaniu papieru do połowy XIX wieku.
- W Chinach i Japonii do dziś wytwarza się prócz zwykłych książek – książki zwoje. Są to zwykle cykle obrazków malowanych ręcznie, którym towarzyszy krótki wypisany pędzelkiem tekst.
- W średniowieczu za jedną ręcznie pisaną książkę można było kupić kilka wiosek. Okładki i brzegi takich książek wykańczane były złotem i drogimi kamieniami.
- Według tradycji, pierwszym, który wpadł na pomysł złożenia na pół arkusza papirusu był Juliusz Cezar (I w. p.n.e.). Ten pomysł okazał się trwalszy niż jego podboje.
- Numerację stron wprowadzono dopiero w XVI w.
- Najmniejsza książka świata waży 0,064 grama. Ma 6,3 mm, 4,5 mm szerokości i składa się z 34 stron, na których wydrukowano wiersze Omara Chajjama.
- Najmniejszą książkę dla dzieci – „Stary król Cole” – wydrukowaną na papierze o gramaturze 22 gramów, mierzącą 1 mm x 1 mm, wydało w 85 egzemplarzach w 1985 r. wydawnictwo Gleniffer Press z Paisley (Szkocja). Kartki można przewracać (ostrożnie!) tylko za pomocą igły.
- Największa książka – super book, mierząca 2,74 x 3,07m została wydana w Denver w stanie Colorado- USA w 1976r.. Składa się ona z 300 stron i waży 252,6 kg.
- Najcięższa książka świata to „Dzieje Ithalu” wydana przez jednego z arcyksiążąt habsburskich. Waży 48 kg.
- Najdroższą na świecie książką jest czterotomowe dzieło „The Birds of America” (*Ptaki Ameryki*) Johna Jamesa Audubona, wybitnego ornitologa amerykańskiego. Na aukcji Christie’s w Nowym Jorku zostało ono sprzedane za – 8 mln 802 tys. 500 dolarów. Obok wyeksponowano książki o tematyce ornitologicznej.
- Najwyższą w Polsce cenę antykwaryczną (103 tys. zł) uzyskało na aukcji w Krakowie drugie wydanie dzieła Mikołaja Kopernika „O obrotach sfer niebieskich”, które zostało wydane w roku 1566 w Bazylei.
- Najobszerniejszą książką świata jest słownik chiński „Tu-sza-czi-czeng”, składający się z 5 020 tomów po 170 stron każdy.
- Jedną z najdroższych ksiąg świata jest 42-stronicowa „Biblia” – pierwsza książka drukowana przez Jana Gutenberga. Najpopularniejszą książką na świecie jest **Biblia**. Biblię przetłumaczono na 310 języków, a jej fragmenty na dalsze 597 języków. Szacuje się, że pomiędzy 1815 a 1975 rokiem wydrukowano ok. **2mld 500mln** egzemplarzy Biblii.
- Książka pachnąca ukazała się w Japonii. Jest to wyprodukowana na papierze specjalnie nasyconym zapachami, książka kucharska zawierająca kilkaset przepisów japońskiej kuchni. Wystarczy delikatnie potrząść dłonią tekst wydrukowanego przepisu, a natychmiast wydziela się smakowity zapach opisanej potrawy.
- Najmłodszym noblistą w dziedzinie literatury był **Rudyard Kipling** (1865-1936). W dniu otrzymania nagrody (1907 r.) miał 41 lat.
- Najwięcej, bo ponad 600 powieści, w dobie „ery gęsiego pióra” napisał Polak Józef Ignacy Kraszewski.
- Pierwsza książką wydaną w całości po polsku był „Raj duszny” – modlitewnik, przetłumaczony z łaciny przez Biernata z Lublina i wydany w 1513r. przez Floriana Unglera.
- Pierwsze książki dla dzieci w języku polskim, szczególnie dla dorastających panienek, pisała **Klementyna z Tańskich Hoffmanowa** (1798-1845).
- Pierwsze wiersze dla dzieci w języku polskim pisał **Stanisław Jachowicz (1796-1875)**.
- Twórcą miniaturowych książek oraz rekordzistą Księgi Rekordów Guinnessa za najmniejszą książkę świata, był Zygmunt Szkocny (ur. w Czeladzi, 31 lipca 1911 r., zm. w Katowicach 19 lutego 2003 r.).
- Pierwszą pieśnią religijną w języku polskim jest „**Bogurodzica**”, której najdawniejszy tekst, tzw. krakowski pochodzi z 1407 roku.
- Pierwszą książką wydaną w całości po polsku był „**Raj duszny**” – średniowieczny modlitewnik, przetłumaczony z łaciny przez **Biernata z Lublina** i wydany w 1513r. przez **Floriana Unglera**.
- Na powstanie jednej 100 kartkowej książki potrzeba 2-3 drzewa średniej wielkości. Dlatego coraz częściej produkuje się papier z makulatury.

- W Polsce największy zbiór książek łańcuchowych posiada Biblioteka PAN w Gdańsku, a pojedyncze egzemplarze przechowują Biblioteka Narodowa w Warszawie i Uniwersytecka we Wrocławiu.
- W roku **1952** została zwołana w Genewie Międzynarodowa Konferencja ds. **Praw Autorskich**, która uchwaliła Powszechną Konwencję ds. **Copyright** i powołała **Międzynarodowy Komitet Praw Autorskich**. Konwencja weszła w życie **16 września 1956 roku**. **POLSKA** przystąpiła do konwencji o przestrzeganiu praw autorskich w 1976 r. Odtąd na polskich książkach, filmach, płytach, kasetach i innych wydawnictwach umieszczany jest znak zastrzeżenia praw autorskich – copyright.
- 23 kwietnia od 1996 roku obchodzony jest na całym świecie jako **Dzień Książki i Praw Autorskich**. Data ta jest datą symboliczną. 23 kwietnia urodzili się lub odeszli znani pisarze, m.in.: Cervantes, Szekspir, Nabokow, Vallejo. Dzień 23 kwietnia wiąże się również z katalońskim obyczajem. Każdy mieszkaniec Katalonii w dniu św. Jerzego – patrona tego regionu – obdarowywał swoich bliskich książkami i różami.

Źródło: <http://www.eioba.pl/a/2rp4/ciekawostki-z-dziejow-ksiazki#ixzz1YZovJ3fu>